

Nieuwsbrief Juni 2026

Met oa:

Exoten, gewenst of niet

Verslag excursie Arkemheen

Chauffeurs gezocht voor egeltaxi

Inhoud

Agenda juni.....	3
Welkom aan nieuwe leden.....	3
Exoten, gewenst of niet.....	4
Verslag excursie Arkemheen vogelwerkgroep.....	8
Excursie Vreewater.....	13
Chauffeurs gezocht voor de egeltaxi.....	14
Broedseizoen: Honden aan de lijn.....	15
Van de bestuurstafel en meer.....	16
Contactpersonen bestuur en werkgroepen.....	17
Wat is het IVN?.....	18

Agenda juni

- 04 Excursie Natuurherstel Vreewater, 15.30 – 17.00 uur
aanmelden bij Henny Martens: 06 30612548
- 05 Nachtvliendermonitoring Familie Geelen, Bong 18, Velden
aanmelden bij Henny Martens: 06 30612548
- 06 BMP Ravenvennen, avondsessie
aanmelden bij Theo Lommen: 06 51786669
- 07 BMP Ravenvennen
aanmelden bij Theo Lommen: 06 51786669
- 07 Monitoring kleine ijsvogelvliender Lomm
- 12 Nachtvliendermonitoring Putterweg Velden (Camilia)
aanmelden bij Henny Martens: 06 30612548
- 14 Dagvliendermonitoring Stalberg
aanmelden bij Henny Martens: 06 30612548
- 19 Nachtvliendermonitoring Jagersrust
aanmelden bij Henny Martens: 06 30612548
- 21 BMP Ravenvennen
aanmelden bij Theo Lommen: 06 51786669
- 21 Dagvliendermonitoring Vreewater
aanmelden bij Henny Martens: 06 30612548
- 26 Nachtvliendermonitoring
aanmelden bij Henny Martens: 06 30612548
- 28 Dagvliendermonitoring Stalberg
aanmelden bij Henny Martens: 06 30612548

Welkom aan nieuwe leden

Tim Hendrix Velden
Valérien Basten Venlo

Exoten, gewenst of niet

Exoten, hoe komen we eraan?

Ja, wat is een exoot nu eigenlijk? De fazant die hier door de Romeinen naar toe gebracht is? De wolf die hier op eigen kracht gekomen is? De Muskusrat die ooit voor bont gehouden werden en zijn vrijgelaten/ontsnapt? De Buxusmot die we kregen omdat we ooit de Buxus vanuit het Middellandse Zee gebied hierheen gehaald hebben? De Japanse Duizendknoop die door de arts/onderzoeker Von Siebold als sierplant meegenomen is uit Oost-Azië? De Amerikaanse rivierkreeft die in ballastwater in een zeeschip hiernaartoe gekomen is? De Halsbandparkiet ontsnapt of losgelaten door vogelhouders? De Geelpoothoornaar (voorheen de Aziatische hoornaar) die is komen oprukken vanuit Frankrijk en daar waarschijnlijk als verstekeling in een container is terechtgekomen? De Tijgermug die in Lucky Bamboo en oude autobanden meegelift is vanuit Azië?

De overeenkomst bij veel van die exoten is dat we het uiteindelijk aan ons zelf (de mensheid in zijn algemeen) te danken hebben dat we wat ze hier hebben of nog gaan krijgen. Uit dit rijtje is het alleen de wolf die het zelf gedaan heeft, kwam vroeger hier voor en is nu weer terug. Planten die ooit meegenomen zijn omdat ze zo leuk zijn, planten die ons herinneren aan verre oorden gekocht in het tuincentrum. Of dat aquariumplantje dat zo leuk is in de winkel maar toch wel erg hard groeit en dan toch maar in de sloot gegoid wordt

Geelpoothoornaar, voorheen Aziatische hoornaar. Onze tuin 1 juni 2025

Een van de exoten, de Geelpoothoornaar, die (zeker voor imkers) erg vervelend is staat momenteel iets meer in de berichtgeving van allerlei media. Dat wordt waarschijnlijk ook wel door de vereniging van imkers gepusht omdat imkers er echt wel last van kunnen hebben. De Geelpoothoornaar jaagt namelijk actief op Honingbijen. Het is natuurlijk ook makkelijk voor de Geelpoothoornaar als er in zijn foerageergebied een of meerdere bijenkorven staan, want dat is dan net voor haar een 'All you can eat' restaurant. Veel voedsel op 1 plek.

Honingbijen zijn door de bestuiving van diverse gewassen erg nuttige insecten zeker wanneer er een evenwicht is. En daar zit hem nu net een 'maar', ik kan mij nog een artikel herinneren dat de solitaire bijen en zweefvliegen het in de regio Amsterdam moeilijk hadden. Een van de mogelijke oorzaken was de grote voedselconcurrentie door de grote hoeveelheid hobbyimkers in Amsterdam e.o. (want dat was hip en modern). In de stad waren naar verhouding veel imkers actief en er is daar al minder voedsel voor de bijen en vergelijkbare insecten aanwezig. Een artikel dat ik vond met een vergelijkbare uitleg en dat voor eenieder zeker het lezen waard is: [Nature Today | Honingbijen bedreigen wilde bijen](#). Het gaat zoals bij alles in de natuur, om evenwicht en de hobby-imker met een paar kasten zal het probleem niet zijn, maar als het grootschaliger wordt met tientallen kasten daarentegen dan kun je je afvragen of de natuur daarbij gebaat is. Dan begint het voor mij toch een beetje een vergelijking te krijgen met de intensieve veehouderij. Dat hobbyboertje is het probleem niet, dat zijn de megastallen (maar ja, goedkoop vlees...).

Een argument dat veel gebruikt wordt is dat de Geelpoothoornaar een gevaar voor de biodiversiteit zou zijn is naar mijn idee buiten de waarheid, ja andere insecten zijn een mogelijke prooi voor de Geelpoothoornaar. Overmaat stikstof, gebruik van bestrijdingsmiddelen, klimaatverandering en het maken van een strak georganiseerd landschap zijn grotere bedreigingen voor het insectenbestand. Laat dat nu net de oorzaken zijn die het gevolg zijn van menselijk handelen... Even een beetje uitvergroot: het grasveld moet wel elke week gemaaid worden, de bermten moeten er ook niet te ruig uitzien, vier keer per jaar met het vliegtuig met vakantie moet kunnen, er moet wel goedkoop vlees in de supermarkt liggen, ik wil niet dat er een luisje in de sla van de supermarkt zit en dat de bladeren in dat bosje bloemen aangevreten zijn door een rups ziet er toch ook niet uit...

Europese hoornaar, is groter dan de Geelpoothoornaar. Onze tuin 28 april 2026.

Maar goed, is er nog wat te doen tegen deze Geelpoothoornaar? Dat denk ik niet, we zullen ermee moeten leven en hopen dat met name de insectenetende vogels deze hoornaar als voedselbron ontdekken. Voor de bijenhouders zijn er een aantal hulpmiddelen om het bijenvolk te beschermen, roosters die het uitvlieg gebied vergroten en de Geelpoothoornaar tegenhouden zijn daar een voorbeeld van. Wegvangen met behulp van een (zogenaamde) selectieve val voor de Geelpoothoornaar (die nooit 100% selectief zijn) is een in mijn ogen twijfelachtige optie. Door de zoete lokstof worden ook andere insecten aangetrokken, laat dat in het voorjaar nu net ook vaak de 'moeders' van de nieuwe generatie van die soorten zijn. Als je zo'n selectieve val wil gebruiken, controleer dan een paar maal per dag of er geen andere insecten inzitten en 'red' die dan.

Moeten we dan niets tegen de Geelpoothoornaar doen? Nou nee dat ook weer niet helemaal, zeker in de nabijheid van scholen/speelplaatsen/tehuizen zou ik zeker de nesten professioneel laten verwijderen.

Oproepen in de media om alert te zijn op de Geelpoothoornaar (of welk dier dan ook) dragen het risico met zich mee dat men alles wat vliegt en geel met zwart is een hoornaar noemt en er met de vliegenmepper achter aangaat. Laten we zorgen voor goede voorlichting, het verschil uitleggen tussen diverse soorten en vooral het nut ervan.

Daarom in dit stukje drie foto's: Geelpoothoornaar, Europese hoornaar en de Hoornaarvlinder. Voor mij duidelijk verschillend, ik hoopt dat u de verschillen ook ziet.

Hoornaarvlinder, 31 mei 2024 op feromoon, nabij de werkschuur Limburgs Landschap

Laten we ieder op zijn eigen manier ervoor zorgen dat ook de eigen omgeving voor bijen/hommels/zweefvliegen en andere insecten er zo vriendelijk mogelijk uit ziet en waar mogelijk ook af en toe eens afzien van iets dat eigenlijk niet zo goed is voor het milieu.

Zoals geschreven ik snap de weerstand van imkers tegenover de Geelpoothoornaar, zo snap ik ook de weerstand van schapenhouders tegenover de wolf. Weerstand snappen en het ermee eens zijn, dat zijn twee verschillende dingen

Oftewel “Agree to disagree”, maar blijf wel in gesprek met elkaar.

In het rijtje genoemde exoten in het begin van dit verhaal staat een soort die een gezondheid bedreiging kan zijn: de Tijgermug, volledig de Aziatische tijgermug. Dit is een soort die zich naar verwachting binnen een aantal jaar blijven in Nederland zal vestigen(klimaatverandering). In de oorsprongsgebieden van deze soort is het een verspreider van allerlei virusziektes zoals knokkelkoorts (dengue) en nog een aantal andere. Nadat ik dit stukje geschreven heb kwam er in Nature Today een artikel over voorbij: [Nature Today | De Aziatische tijgermug – waarom tuinen extra belangrijk zijn](#). Zo zijn er / komen er in de toekomst nog wel meer soorten en ziektes die we normaal gesproken aan verre oorden toedichten richting Europa.

Hier nog een link naar de website van de NVWA waar alle invasieve exoten vermeld staan, inclusief de soorten die stiekem al verwacht worden. [Unielijst invasieve exoten | NVWA](#).

Een andere stelling om te vermelden: een insectenhotel op een tegelplein of een zandvlakte is niet erg nuttig. Als je zorgt voor huisvesting, zorg dan ook voor voedsel. In Well heeft de gemeente dat goed gedaan, na de aanleg van de nieuwe rotonde is er rondom een inheems bloemenmengsel ingezaaid en een tijdje later is er een insectenhotel geplaatst.

Nog een laatste opmerking een bericht over de dodelijke menselijke slachtoffers van de Geelpoothoornaar voor Spanje dat ik tegenkwam op 30 mei. Ik kwam het tegen als melding van een publicatie van Spaanse onderzoekers die gedaan werd op de website van de Amerikaanse entomologie vereniging.

Media berichten altijd dramatisch over iets wat nieuw en gevaarlijk zou kunnen zijn, dus er verschenen ook artikelen over hoe gevaarlijk deze hoornaar voor de mens zou zijn. Uit onderzoek naar het aantal overlijdens na een steek van een hoornaar/wesp/bij blijkt dat er geen enkele toename is. Oftewel “Drama voor de data”

Uit eerder onderzoek van de instelling is wel naar voren gekomen dat er een negatief verband was tussen het opkomen van de Geelpoothoornaar en dat door klimaatverandering de verspreiding van de soort sneller zal gaan.

Voor geïnteresseerden de link naar het onderzoek(in het engels): [No evidence of increased mortality associated with *Vespa velutina* \(Hymenoptera: Vespidae\) spread in Spain | Journal of Medical Entomology | Oxford Academic](#)

En de link naar de Amerikaanse site (ook in het engels): [Alert, Not Alarmed: Study Debunks Fears Over Invasive Hornet](#)

Tekst en foto's: Johan Muusers

Verlag excursie Arkemheen vogelwerkgroep

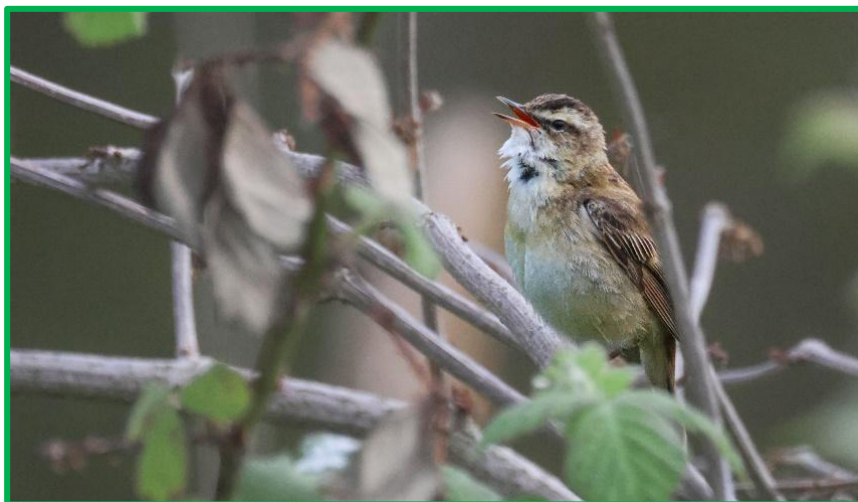
Zaterdag 2 mei hebben we de uitgestelde excursie naar Arkemheen gemaakt, bij Nijkerk.

Het is een van de oudste polders van Nederland aan de rand van de vroegere Zuiderzee. Na de inpoldering van Flevoland bestaat er nog steeds een open verbinding met het IJsselmeer, een soort vaargeul. We zijn op 3 plekken geweest, op de dijk langs het Nijkerkernauw, door de Arkemheense polder en bij het stoomgemaal Hertog Reynout. 's Ochtends hadden we wat motregen maar al snel klaarde de lucht op en hebben we de rest van de dag prachtig weer gehad.

Grote Karekiet

Rietzanger

Kluut

Tureluur

Krakeend

Zomertaling

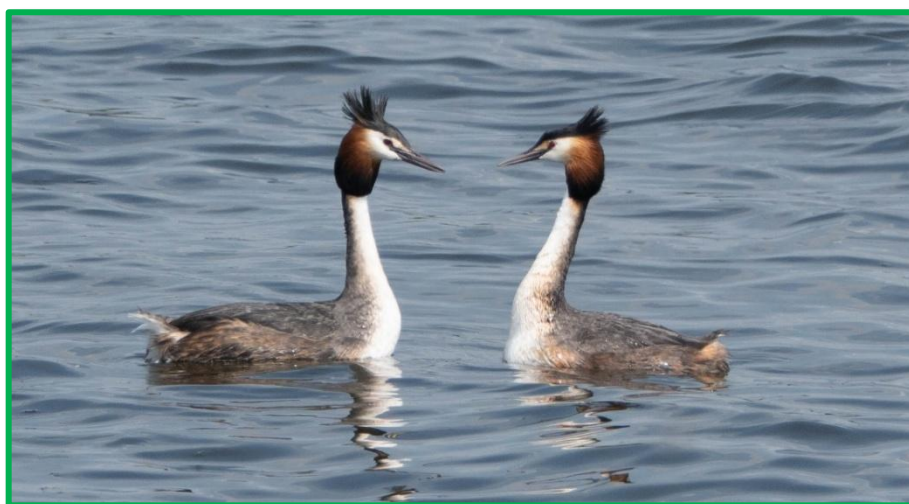
Tureluur

Kievit

Lepelaar

Fuut

Het is een paradijs voor weidevogels. We hebben zo'n 70 verschillende soorten gespot o.a.: de zomertaling, dodaars, visdief, bruine kiekendief, rietgors, rietzanger, grote en kleine karekiet, snor, slobbeend, waterral, grutto, koekoek, grasmus, gele kwikstaart, nachtegaal. En bij het afscheid 2 baltse futen. Voor het volledige overzicht: zie de streeplijst. Helaas was de zeearend een dagje op stap.

Het was een mooie en gezellige dag.

2026-05-02
Arkemheen.xls

Theo, Frans, Theo.

Tekst: Theo Cleef, Foto's: Frans v.d. Hombergh: Grote Karekiet, Kluut, Krakeend, Tureluur, Lepelaar en Futen. Theo Lommen: Rietzanger, Tureluur, Zomertaling en Kievit

Gewoon – buiten

[Gewoon Buiten – Waar jongeren en natuur samenkomen](#)

Van avontuurlijke activiteiten tot het verbeteren van de natuur.

2026 is het Jaar van de Jongeren en bij Gewoon buiten staat de natuur centraal. We willen jongeren stimuleren om naar buiten te gaan, de natuur te ontdekken en zelf in actie te komen voor biodiversiteit. Want natuur beleven begint met verwondering – en juist de jongeren kunnen het verschil maken voor de natuur van de toekomst.

Gewoon buiten is een initiatief van de natuurvereniging KNNV en jongerenorganisatie NJN. Zij werken met talloze (natuur)organisaties door het hele land (o.a. IVN) om jullie te bereiken en samen van de natuur te leren en te genieten.

[Partners – Gewoon Buiten](#)

INTERESSE OM MEE TE DOEN?

Stuur een mail naar gewoonbuiten@knnv.nl of 06 28110277

We willen jongeren van 12 tot 30 jaar inspireren om naar buiten te gaan en samen de natuur te ontdekken. Zo zorgen we dat natuur leuk, avontuurlijk en belangrijk wordt voor een nieuwe generatie.

[Home - IVN](#)

SAMEN VOOR EEN DUURZAME TOEKOMST

Annet Weijkamp

Excursie Vreewater

ivn natuur
educatie

donderdag 4 juni
om 15.30 uur

Maasduinen

Excursie Vreewater

Van landbouwgrond naar waardevolle natuur

Het Limburgs Landschap heeft de voorbereidingen van het grootschalig natuurherstelproject in het 9 ha. grote gebied Vreewater afgerond. Met name aan de hydrologie is veel aandacht besteed.

Voormalige landbouwgronden worden omgevormd tot natuurgebieden met graslanden en hoogveenbos, waardoor natte, schrale biotopen weer ruimte krijgen voor grassen, insecten, weidevogels en bijzondere soorten als boomkikker en grauwe klauwier.

Op donderdag 4 juni verzorgen Michael van Roosmalen en Sjors de Kort voor ons een rondleiding door het gebied met uitleg over de visie van Limburgs Landschap en de verwachtingen voor de ontwikkeling van het gebied.

De wandeling start om 15.30 uur op de parkeerplaats bij Jagersrust achterom en duurt ongeveer anderhalf à twee uur.

Graag even aanmelden via e-mail bij:
hennymartens1@hotmail.com

deelname is gratis
ook voor
niet leden

Chauffeurs gezocht voor de egeltaxi

Breng egels naar veiligheid en maak een verschil!

Bij Egelopvang Limburg zetten we ons in om zieke en gewonde egels te redden en terug te brengen naar de natuur. Als chauffeur voor onze egel-taxi speel jij een cruciale rol door egels in nood naar onze opvang te vervoeren wanneer vindende dit niet zelf kunnen doen. Ben jij een dierenliefhebber met een rijbewijs en een hart voor egels? Dan zoeken wij jou!

Bij Egelopvang Limburg komen egels binnen waar het niet goed mee gaat. Het kan bijvoorbeeld gaan om verweesde baby-egels, gewonde egels of egels die verzwakt of te mager zijn. Vaak zijn er parasieten en zijn ze ondervoed. Verwondingen zijn meestal het gevolg van een aanrijding of de welbekende robotmaaier. De meeste egels worden van april tot oktober gevonden. Vanaf de herfst gaan ze in winterslaap en is het minder druk in de opvang.

Mensen die een egel in nood vinden kunnen dagelijks tussen 9.00 en 22.00 uur naar de opvang bellen. De egel kan dan naar de opvang gebracht worden of naar een vrijwilliger met een "dropbox". Als de egel bij ons is wordt hij/zij goed nagekeken en verzorgd. Dit alles met als doel de egel weer terug te kunnen plaatsen in de natuur.

Wat ga je doen?

Je haalt egels op bij vindende die geen eigen vervoer hebben en brengt ze veilig naar onze opvang in Einighausen.

Je inzet is flexibel: rijd wanneer het jou uitkomt, in overleg met ons team.

Je werkt samen met onze verzorgers om ervoor te zorgen dat egels snel de zorg krijgen die ze nodig hebben.

Wie zoeken wij?

- Je hebt een geldig rijbewijs en toegang tot een auto.
- Je bent betrouwbaar, flexibel en hebt affiniteit met dieren.
- Ervaring is niet nodig; een hart voor egels is genoeg!
- Je woont in Limburg om snel te kunnen reageren op oproepen.

Wat bieden wij?

- Een unieke ervaring:
Draag direct bij aan het redden van egels en hun terugkeer naar de natuur.
- Gezellig team:
Word deel van een enthousiast en gepassioneerd team van vrijwilligers.
- Flexibiliteit: Bepaal zelf wanneer je beschikbaar bent.
- Ondersteuning: Ontvang duidelijke instructies en begeleiding van ons team.

Word jij onze nieuwe chauffeur?

Ben je klaar om egels in nood te helpen?

<https://egelopvangstein.nl/help-ons/word-vrijwilliger/chauffeur-egel-taxi/>

Vul vandaag nog het formulier onderaan deze pagina in en word onderdeel van Egelopvang Limburg! We nemen snel contact met je op om alles te bespreken.

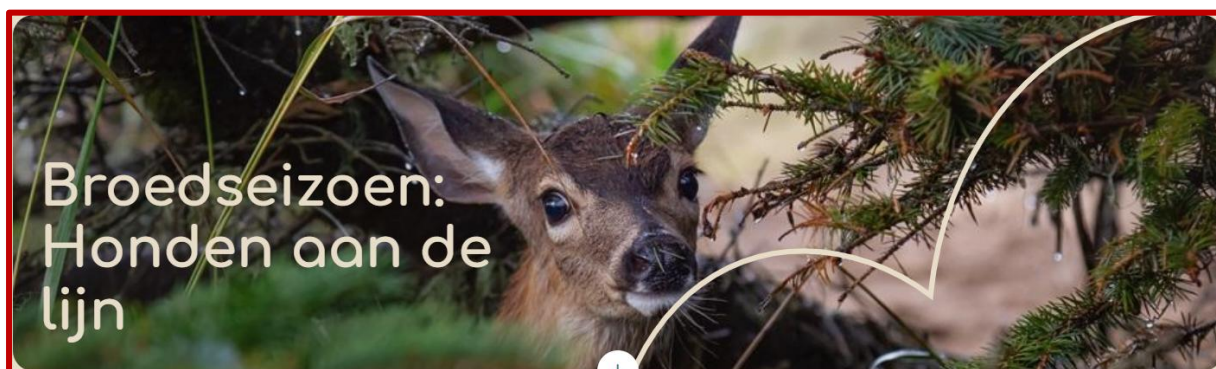
Samen maken we Limburg een veilige plek voor egels!

Op de foto: Egel Toën is verzwakt gevonden in Venlo. Hij bleek een darmparasiet te hebben en herstelt nu rustig in de opvang.

Info Anoushka Verspay

Broedseizoen: Honden aan de lijn

[Broedseizoen - honden aan de lijn | VVV Hart van Limburg](#)

Annet Weijkamp

Van de bestuurstafel en meer

Webcams

Diverse nieuwe webcams zijn in gebruik genomen. Hiervoor zijn ook diverse subsidies ontvangen. Een volledige rapportage volgt.

Informatiepakket nieuwe leden

Er wordt een informatie pakket samengesteld dat we onze nieuwe leden willen aanbieden.

Exterveld

Rapport nulmeting is nagenoeg compleet.

Manresapark

Dit is een bosgebied dat bij de Casinoflat ligt dat o.a. bunzings en vleermuizen huisvest. Mountainbikers wil men hier weren. Er zijn gesprekken gaande om de aanpak en invulling van het bos/park gestalte te geven.

Natuurgidsencursus Regio Midden Limburg

Vanuit IVN Maasduinen hebben we 3 deelnemers

Samenwerking Gemeente

Ton heeft contact met de gemeente Venlo. Onderwerpen die de aandacht hebben zijn, bomen aangeplant en zaagbeheer, amfibieën overzetten, en het nestkastenbeheer dat tot dusver door Sjeng Vissers verzorgd werd.

Contributie-inning

Een aantal leden moet herhaaldelijk herinnerd worden. Overwogen wordt om automatische incasso in te voeren.

Statuten en huishoudelijk reglement

Deze documenten moeten op een aantal punten opgewerkt worden naar actuele behoefte. O.a. het kiezen en zittingstermijn van de voorzitter en bestuursleden. Ook is een afstemming met het landelijke format van belang.

Procedure hout uit onderhoud

Deze is niet geheel duidelijk, zal goed vastgelegd gaan worden.

Samenwerking werkgroepen

Hiervoor worden er acties ondernomen om dit te intensiveren.

EHBO-cursus en middelen

Bekeken gaat worden wat de status is en wat er mogelijk te doen staat.

Wiel Jacobs

Contactpersonen bestuur en werkgroepen

Bestuur IVN Maasduinen

Voorzitter	Ton Wetjens	06 2138 2434
Secretariaat	Annet Weijkamp	06 1518 1174
Penningmeester	Hans Billekens	06 1413 2768
Jaarprogramma	Henny Martens	06 3061 2548
Algemeen lid	Marc Vergeldt	06 4159 7904
Coördinatie werkgroepen	Mathilde van Lieshout	06 1209 6203
Ledenadministratie	Wiel Jacobs	06 3405 0216

Natuurbeheer

Rob Janse	robjanse@ziggo.nl
Henk Wenekers	
Frans Josten	
Sraar Maessen	

Natuur in de Stad

Henny Martens	06 3061 2548
---------------	--------------

Natuurpad 'Volg de Das'

Sraar Geelen	06 2219 6724
Harry van Heijster	

Speelnatuur 'Smokkelpad'

Ton Wetjens	tonwetjens70@gmail.com
-------------	--

Jeugd en basisscholen

José Wenekers	jose.wenekers@outlook.com
Henny Martens	henny.martens@hotmail.nl

Amfibieën & reptielen

Ton Wetjens	tonwetjens70@gmail.com
-------------	--

Insecten

Johan Muusers	muusers@outlook.com
---------------	--

Vlinders

Henny Martens	henny.martens@hotmail.nl
---------------	--

Vogels

Theo Lommen	theo.lommen@hetnet.nl
-------------	--

Vleermuizen

Albert Raaijmakers	lijm.raaijmakers@home.nl
--------------------	--

Zoogdieren

Ron Keijers	ronkeijers@hotmail.com
-------------	--

Biodiversiteit

Annet Weijkamp	annet.weykamp@telfort.nl
----------------	--

Planten

..._

Beheerder website

Wiel Jacobs	ivn.maasduinen@live.nl
-------------	--

Nieuwsbrief coördinatie

Wiel Jacobs	ivn.maasduinen@live.nl
-------------	--

Wat is het IVN?

Het instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid is een landelijke vereniging met plaatselijke afdelingen.

IVN Maasduinen is een afdeling met als werkgebied het noordoostelijk deel van de gemeente Venlo.

Wat wil het IVN?

Mens en Natuur zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Wij als IVN verbinden mensen en natuur. We laten jong en oud beleven hoe leuk, gezond en belangrijk natuur is. Op die manier dragen wij bij aan een duurzame samenleving, individuele gezondheid en het welzijn van iedereen.

Hoe werkt een afdeling?

Alle activiteiten van IVN Maasduinen zijn vrijwilligersactiviteiten. Veel leden zijn binnen de vereniging actief. Het hart van onze vereniging zijn onze werkgroepen, daarnaast zijn ook leden actief in de natuurfotografie en met insecten. Behalve werkgroepen zijn er ook kortlopende projecten. Zoals het inventariseren van landgoederen en bedrijventerreinen op flora en fauna. Heb je belangstelling? Neem contact op en sluit je aan.

Hoe word je lid?

Geef je op via [Aanmelden - Maasduinen \(ivn.nl\)](https://www.ivn.nl/maasduinen/aanmelden)

Wat kost een lidmaatschap?

Een lidmaatschap per huishouden bedraagt:	€25,-
Een individueel lidmaatschap volwassene bedraagt	€25,-
Een individueel lidmaatschap < 18 jaar bedraagt	€2,50

De contributie dient jaarlijks in januari te worden overmaken naar onze bankrekening NL94 RABO 0153513861 op naam van IVN Maasduinen onder vermelding van 'voor- en achternaam, jaartal contributie'.

Wat ontvang je als lid?

Je kunt gratis deelnemen aan alle activiteiten binnen de afdeling. Binnen IVN kun je met korting deelnemen aan cursussen en lezingen. Je ontvangt maandelijks de nieuwsbrief van IVN Maasduinen en elk kwartaal het tijdschrift Mens en Natuur.

